2 0 1 8

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : 3.2

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Name a philosopher whose aim was to find out certain and self-evident truths.

এক নিশ্চিত আৰু স্বতঃসিদ্ধ সত্যৰ জ্ঞানত উপনীত হ'বৰ বাবে লক্ষ্য ৰখা দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা ।

(b) What is the first and the most certain knowledge according to Descartes?

ডেকার্টৰ মতে প্ৰথম আৰু আটাইতকৈ নিশ্চিত জ্ঞান কি ?

(c) Who said that the moving principle of the body is the heat in the heart?

হৃদযন্ত্ৰৰ (heart) উত্তাপেই শৰীৰৰ চালিকা শক্তিৰ মূল নীতি বুলি কোৱা দাৰ্শনিকজন কোন?

(d) In which part of the body the Soul is located according to Descartes?

ডেকার্টৰ মতে আত্মাৰ প্ৰধান স্থিতি ক'ত?

(e) Name the philosopher according to whom God and the World are one.

ঈশ্বৰ আৰু জগত একেই বা অভিন্ন বুলি কোৱা দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা।

(f) What is the essential attribute of mind according to Spinoza?

স্পিনোজাৰ মতে মনৰ অত্যাৱশ্যকীয় গুণ কি?

(g) Spinoza holds that individual minds and bodies are finite temporal _____ of substance.

(Fill in the blank)

স্পিনোজাই কয় যে ব্যক্তি-মন আৰু শৰীৰসমূহ দ্ৰব্যৰ সীমিত, ক্ষন্তেকীয়া _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(h) Name the philosopher who defined substance in terms of active force.

দ্ৰব্যক সক্ৰিয় শক্তিৰ কেন্দ্ৰ বুলি অভিহিত কৰি সংজ্ঞা দিয়া দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা।

(i) State one difference between Spinoza and Leibniz so far as their theory of substance is concerned.

দ্ৰব্য সম্পৰ্কীয় তত্ত্বৰ সন্দৰ্ভত স্পিনোজা আৰু লিবনিজৰ মাজত থকা এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(j) What does Leibniz mean by 'Monad of Monads'?

'Monad of Monads' বুলি কৈ লিবনিজে কি বুজাইছে ?

2. Give short answers to the following : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Name the philosopher who laid down two criteria of truth. What are these two criteria?

সত্যৰ দুটা নিৰ্ণায়ক নীতি আগবঢ়োৱা দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা। এই নিৰ্ণায়ক নীতি দুটা কি কি ?

(b) Does the expression *cogito ergo sum* (I think, ∴ I exist) imply an inference? Give reasons for your answer.

Cogito ergo sum বা 'মই ভাবোঁ, গতিকে মই অস্তিত্বশীল' বোলা কথাষাৰে অনুমানক বুজায় নেকি? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।

(c) State two important features of the Cogito (Self) in the philosophy of Descartes.

ডেকাৰ্টৰ দৰ্শনত Cogito বা আত্মাৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য বা দিশ উল্লেখ কৰা।

(d) State the definition of substance according to Spinoza. What is the essence of substance as per this definition?

স্পিনোজাৰ মতে দ্ৰব্যৰ সংজ্ঞা আগবঢ়োৱা। এই সংজ্ঞা অনুসৰি দ্ৰব্যৰ মূল লক্ষণ কি?

(e) Who used the expression 'Actus Purus' for God? Bring out its meaning.

ঈশ্বৰ সম্পৰ্কে 'Actus Purus' বোলা কথাষাৰ কোনে প্ৰয়োগ কৰিছিল? কথাষাৰৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰা।

3. Answer any *four* of the following : 5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) "Descartes has been called a typical dualist philosopher in the history of philosophy." Explain the statement.

"দৰ্শনৰ ইতিহাসত ডেকাৰ্টক এজন বিশেষ ধৰণৰ দ্বৈতবাদী দাৰ্শনিক বুলি অভিহিত কৰা হয়।" এই উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Are the attributes of substance in Spinoza's philosophy subjective? What are the two attributes of substance that a human mind can know? 3+2=5

স্পিনোজাৰ দৰ্শনত উল্লেখ কৰা দ্ৰব্যৰ গুণসমূহ ব্যক্তিনিষ্ঠ নেকি? মানুহৰ মনে জানিব পৰা দ্ৰব্যৰ গুণ দুটা কি কি?

(c) What is a 'mode' according to Spinoza? Explain briefly in what way Spinoza tried to explain the finite world. 1+4=5

স্পিনোজাৰ মতে বিন্যাস (mode) কি? স্পিনোজাই কিদৰে সসীম জগতখন ব্যাখ্যা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল, চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write a brief note on the conception of God in Spinoza's Philosophy.

স্পিনোজাৰ দৰ্শনত ঈশ্বৰৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে এক চমু টোকা লিখা।

(e) Explain briefly the concept of mind-body relation according to Leibniz.

লিবনিজৰ মতে মন আৰু শৰীৰৰ সম্পৰ্কৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any *four* of the following : 10×4=40

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Give a critical explanation of Descartes' views on *cogito ergo sum*.

Cogito ergo sum বা 'মই ভাবোঁ, গতিকে মই অস্তিত্বশীল' সম্পৰ্কীয় ডেকাৰ্টৰ ধাৰণাৰ এক বিচাৰাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(b) Explain the chief features of Descartes' method with special reference to the nature of 'doubt' as laid down by him. 6+4=10

ডেকাৰ্টৰ পদ্ধতিৰ মুখ্য বা প্ৰধান লক্ষণসমূহ ব্যাখ্যা কৰাৰ লগতে ডেকাৰ্টে উল্লেখ কৰা 'সন্দেহ'ৰ প্ৰকৃতি কেনে এই সম্পৰ্কেও আলোচনা কৰা।

(c) Explain after Descartes in what way mind and body are opposed to each other with reference to his theory of mind and body.

ডেকাৰ্টে আগবঢ়োৱা মন (আত্মা) আৰু শৰীৰৰ সম্পৰ্ক সম্পৰ্কীয় তত্ত্বটোৰ আধাৰত মন আৰু শৰীৰৰ পাৰস্পৰিক বিভেদ বা ভিন্নতা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain the theory of substance as formulated by Spinoza. Bring out the implications of the theory. 5+5=10

স্পিনোজাই আগবঢ়োৱা দ্ৰব্য সম্পৰ্কীয় তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা। তত্ত্বটোৰ নিৰ্দেশনাসমূহ উল্লেখ কৰা।

(e) "Every determination is negation." Explain in terms of Spinoza's substance.

"Every determination is negation." ধাৰণাটো স্পিনোজাৰ দ্ৰব্যৰ প্ৰসঙ্গত ব্যাখ্যা কৰা।

(f) What are the Monads? Explain the chief features of the monad. 3+7=10

চিৎ পৰমাণুসমূহ কি? চিৎ পৰমাণুৰ মুখ্য লক্ষণ বা বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Explain after Leibniz about the harmony of the universe.

লিবনিজক অনুসৰণ কৰি বিশ্বজগতৰ শৃঙ্খলা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

★★★